

Η ΗΓΕΡΙΞ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Μέσα στο γαλανό Αιγαίο... Η μυστηριώδης γυναίκα που ταξιδεύει. Η Άσπασια στὰς Ἀθήνας. Πῶς ἐγγνώριστῃκε μετὸν Περικλῆ. Δυὸ ψυχῆς πρὸς φλογίζονται ἀμέσως. Συζυγικαὶ σκηνῆς. Ὁ Περικλῆς παίρνει διαζύγιο καὶ βρῖσκει μενέες του δευτέρου σύζυγο σὴν γυναίκα του! Ἡ γοηστὴ τῆς Ἀσπασίας. Διδασκαλίτσα, σύμβουλος, ἐμπνευστρία! Ἡ συγκεντρώσειε σὸ σπίτι τοῦ Περικλέους, Φειδίας, Σωκράτης, Πλάτων, Ἀλκιβιάδης! Τὸ ὄνειρο τοῦ Παρθενῶνος. Τὸ σκάνδαλο τῶν θησαυρῶν τῆς Δήλου. Ἡ ἐπιθέσεις τοῦ Θεουκιδίδη, κλπ.

... Ἐξάφνα οἱ ναῖτες σταμάτησαν τὸ τραγοῦδι τους... Μέσα στὸ πλοιο τους, ποὺ ἦταν γεμάτο ἀπὸ καρπούς, σκονιὰ καὶ βραρεὰ δέματα γεμάτα μετὰ τῆς καὶ πολέτῃμα φράσματα, ἀνάμεσα σὲ τῶσους ἄντρες, μιὰ γυναίκα βρισκόταν καθισμένη, μιὰ γυναίκα μυστηριώδης καὶ γαλήνια... Σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ μεγάλου τους ταξιδιοῦ ἡ γυναίκα αὐτὴ δὲν εἶχε ἀπειθῆναι ὅτε μιὰ φορὰ τὸ λόγο στοὺς συντρόφους τῆς... Δὲν τοῖς εἶχε περὶ ὅτε μιὰ λέξι... Εἶχε στηλώσει τὰ βλέμματα τῆς στοὺς φρετεινοὺς καὶ γαλάσιους ὀρίζοντες ποὺ ἀπλοῦνόντουσαν γύρω καὶ δὲν τὰ ἐθάλασε οὔτε στιγμή ἀπ' αὐτοῦ... Κιττάς τὴν Ἀσία ποὺ τὴν ἄφηνε πίσω τῆς κ' ἡ ὁποία τῆς ἔστειλε τ' ἀρώματά τῆς γιὰ νὰ τὴν κατενώδησιν...

Τὴ γυναίκα αὐτὴ οἱ ναῖτες τὴν εθαύμαζαν γιὰ τὴ γλῶσσα ποὺ κινούσε, φαρεῖς, ἀπὸ τὸ κομὶ τῆς, γιὰ τὴ λαγυμένης κινήσεις τῆς, γιὰ τὴ στάσι τῆς... Μάντανε ὡστόσο τὴ δουλειὰ τῆς ἀπὸ τὴν τόλμη ποὺ ἔδειξε μπαίνοντας στὸ πλοιο τους, μιὰ γυναίκα αὐτὴ, ἀνάμεσα σὲ τῶσους ἄντρες... Ἐρχόταν ἀπὸ τὴν Μίλητο, τὴν πόλι αὐτῆς τῆς Ἀσίας, μετὰ τὰ γοητευτικὰ βράδια, μετὰ τὴς πολυθρόνες λαϊκῆς συνοχίης, μετὰ τὴς ἀγορῆς τῶν σπανίων φρασιμάτων... Ἀφῆνε τάχα χαμμά ἀγάτη πίσω τῆς... Κανεὶς δὲν τὸ ἤξερε. Τίποτε δὲν ἤξεραν γι' αὐτήν, οὔτε τ' ὄνομά τῆς ἀκόμα, ποὺ ὡστόσο ἐκεῖνη τῆς τὸ ψυθόριζε κάθε τόσο μέσ' στὰ χεῖρά τῆς, λέγοντας :

— Ἀσπασία, Ἀσπασία! Τί γυνερεὶς μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα σου, σὲ μιὰ πόλιε σχεδὸν ἀγνωστῆ σου, σ' αὐτὴν τὴν Ἀθήνα μετὴν παράδοξη φήμη; Τί γυνερεὶς ;...

Ἐξάφνα, καθὼς ἡ Ἀσπασία ἔκανε στὸν ἑαυτὸ τῆς τὴς ἐρωτησῆς αὐτῆς, πέρα στὸ βάθος τοῦ γλαυκοῦ ὄριζοντος ἕνας βράχος, ἕνας λόφος, ξεπροβάλε λευκὸς καὶ θεῖος ἄνὸν ὄνειρο... Καὶ ἡ Ἀσπασία ἔνοιωσε μιὰ ἀνατριχίλα νὰ τὴν περῶσι ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια... Ἦταν ἡ Ἀκρόπολις !... Ἡ Ἀκρόπολις !... Αἱ Ἀθήνα !... Τὸ μεγάλο ὄνειρο τῆς Ἀσπασίας εἶχε πραγματοποιηθῆ πειὰ... Ἐφτανε στήν πόλι τῶν Θεῶν...

Ἡ Ἀσπασία, καὶ ποὶν νὰ φύγη γιὰ τὴν Ἀθήνα, ἦταν περίφημη στήν πατρίδα τῆς τῆς Μίλητο. Ἀπὸ πολλὴ νορὶς εἶχε ἀρχίσει τὴν ἀμφιβολὴ ζωὴ τῶν ἐλευθέρων γυναικῶν, τῶν ἑταίρων, ὅπως τὴς ἔλεγαν, στίς ὁποῖες οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας ἔβδαν δικαιοσύνη, ποὺ δὲν τὰ εἶχαν ἡ ἄλλες γυναίκες. Ἡ ἑταίρες μορούσαν νὰ κυκλοφοροῦν ἐλεύθερα στοὺς δρόμους μετὰ τοῖς ἄντρες, ν' ἀνακατεῖναι στήν πολιτικὴ καὶ τὴ φιλοσοφία καὶ νὰ γίνονται φίλες καὶ συντροφίτισσες τῶν πρὸ διακεκριμένων πολιτῶν, —πράγμα ἀπολύτως καὶ αἰσθητῶς ἀπαγορευμένα στίς ἄλλες γυναίκες, ἡ ὁποῖες ἦσαν ὑπογεγραμμένες νὰ μόνον κλεισμένες σὲ σπίτια τους.

Εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς στήν Ἀθήνα, ἡ Ἀσπασία ξεχώρισε ἀπὸ τὴς ἄλλες ἑταίρες τῆς πρωτεύουσῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ δὲν ἄργησε νὰ τραβήξῃ τὴν προσοχὴ τῶν παντοδυνάμων τότε Περικλέους. Τὴν εἶδε γιὰ πρώτη φορὰ καὶ τὴν ἐγγνώρισε σὲ κάποιο συμπόσιο κ' ἔνοιωσε ἀμέσως, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, ἕνα ἀκατανίκητο αἰσθημα νὰ τὸν τραβᾷ κοντὰ τῆς. Τὸ ἴδιο ὄμως ἔνοιωσε κ' ἡ Ἀσπασία κ' ἀπ' αὐτὸ φαίνεται ὅτι τὰ δυὸ ἔκκενα ξεχωριστὰ πνεύματα ἐξάκουσαν ἀμοιβαίᾳ ἐπίδρασι τὸ ἕνα στὸ ἄλλο. Κι' ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκεῖνη ἄρχισε μεταξὺ τους ἕνα μεγάλο ἐρωτικὸ μυστησὸρισμα, γεμάτο περιπέτειες.

Ὁ Περικλῆς ἦταν παντρεμένος καὶ κωκοπαντρε-

μένος μάλιστα. Ἦταν πολλὸ φυσικὸ λοιπὸν ἡ ἐμφάνισις τῆς Ἀσπασίας νὰ κινή ἀκόμα χειρότερη τὴ σύζυγὸ του, ἡ ὁποία καθήμενῶς τοῦ δημοεργουῖος σκηνῆς. Ἰσοτόσο στὸ τέλος κ' οἱ δυὸ, βλέποντας ὅτι δὲν μορούσαν πειὰ νὰ ζῆσουν μαζί, ἀπεφάσισαν νὰ χωρῶσιν φιλικὰ. Τότε ὁ Περικλῆς, γιὰ νὰ μὴ στελεῖ πάλι τὴ γυναίκα του στὸ σπίτι τῆς, φρόντισε μόνος του νὰ τῆς βρῆ ἕνα δεύτερο σύζυγο, ὡς ἀντικαταστάτῃ του! Καὶ τὸν εὗρε σὲ προσοπο κάποιου φίλου του, τὸν ὁποῖον ἡ σύζυγὸς του δέχτηκε πρόθυμα!

Ἔτσι ἡ Ἀσπασία ἄρχισε νὰ βασιλεύῃ παντοδύναμη στὴ ζωὴ τοῦ Περικλέους, ὁ ὁποῖος δὲν ἐμετάνοιωσε ποτὴ γιὰ τὴν παντοδυναμία τῆς αὐτῆ, τὴν ὁποία ὁ ἴδιος τῆς ἔδωσε. Ἡ ἔνοσις τῶν ἦταν ὁ γάμος διὸ φηζῶν ποὺ ἔχουν τὴς ἴδιες φιλοδοχίης, τὴς ἴδιες ἐπιθυμῆς. Ἦσαν κ' οἱ δυὸ, δυὸ ξεχωριστὰ πνεύματα ποὺ χρῆσιμετε τὸ ἕνα γιὰ ὁδηγὸς στὸ ἄλλο.

Ἡ Ἀσπασία, ὄχι μόνον τὸν Περικλῆ εἶχε σαγηνεύσει μετὰ τὸ βαθθ πνεύμα τῆς καὶ μετὰ τὴς χάρι τῆς, ἀλλ' εἶχε καταστῆξει καὶ ὅλους τοὺς συγχρόνους τῆς. Ὁ Σωκράτης τὴ συμβουλευόταν συχνὰ καὶ ὁ Πλάτων ἀκούγε τὰ λόγια τῆς μετὰ προσοχῆ. Ὁ Περικλῆς πάλι, ὅταν μιὰ σπουδαία κρατικὴ ἐπιθέσις τὸν ἀπασχολούσε, κλεινόταν μαζί τῆς στὸ σπίτι του καὶ ἐκεῖ, μόνου, μελετούσαν τὰ μέσα, μετὰ τὰ ὁποῖα θὰ μορούσαν νὰ τὴ διεψθετίσουν. Ἡ Ἀσπασία εἶχε γίνε ἀκόμη διδασκαλίτσα του. Ὁ,τι ὁ σφὸρς διδασκαλίτς του, ὁ Ἀναξαγόρας, δὲν εἶχε προφάσει νὰ τοῦ διδάξῃ, τοῦ τὸ ἐδίδασκε τώρα ἐκεῖνη. Κατεῖχε στὸν ὑπεράτατο βαθθὸ τὴν τέχνη νὰ πεῖθι τοὺς ἄλλους καὶ ἔτσι κατόρθωνε νὰ πετυχαῖν τὰ πάντα ἀπὸ ὅλους. Ἡ ὁμιλία τῆς ἦταν θεία καὶ ἡ ἠθορικὴ τῆς ἀσύγκριτη. Ὁ Περικλῆς, ὅσκις ἐπρόκειτο ν' ἀπαγγεῖλι κανένα λόγο, τὸν ἔλεγε πρῶτα στήν Ἀσπασία, ἡ ὁποία ὄχι μόνον τοῦ τὸν διορθωνε, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἔδειχνε τὸν τρόπο, μετὰ τὸν ὁποῖον ἔφερετε νὰ τὸν ἀπαγγεῖλι !...

Συγχρόνους, μέσα στὸ μικρὸ σπίτι τους, τὸ ὁποῖο βρισκόταν στὸ κέντρο τῶν Ἀθηνῶν, συνέβαιναν ἐξαιρετικὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἔμελλαν μιὰ μέρα νὰ καταστῆξουν ὀλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα καὶ νὰ θεωρηθοῦν ὡς θαύματα! Ἀπῶσι τὴν ταράτσα ὁ μέγας Φειδίας κ' ὁ ἀδελφὸς του, ποὺ ἦταν κ' αὐτὸς μέγας ζωγράφος, ἐκοῦσαν διαρκῶς πάνω ἀπὸ κάποιο σχέδιο ποὺ εἶχαν χαράξει, ὑφῶνοντας μόνου κάθε τόσο τὰ μάτια τους πρὸς τὴν Ἀκρόπολι κρι διαγράφοντας μετὰ χεῖρια τους μέου στὸν διαφανῆ αέρα τὸ μελλοντικὸ σχῆμα τῶν Προπυλαίων. Κάτω, μέσα στήν ἠλιοφώτιστῃ αἴθουσα, ὁ Σωκράτης, ποὺ ποτὴ ἦνους ἐνὸς αἰλοῦ, ἔχρονε ἀργὰ. Ὁ Πλάτων τὸν ἐπιτάτῃς χαμογελῶντας, ἐνὸς ὁ νεωφώτατος ἀκούη Ἀλκιβιάδης πήγαινε κοντὰ τους γιὰ νὰ θαυμάσιον τὸν κατακόκκινου χιτῶνα του, τὸ ὑπερόχου καλλῶνος προσοπό τοῦ καὶ τὴ χάρι τοῦ κορμοῦ τοῦ, ποὺ τὸν ἔβδαν νὰ εἶνε ὁ ὠραιότερος τῶν ἐρηθῶν καὶ ὁ πολυκαυκαμμένος τῶν γυναικῶν. Νοχελῆς, μετὰ ἀροματισμένα μαλλιά του, ὁ ἀντάξιος τοῦ Ἀδωνίδος νέος, ἀκοιμοῖσε σ' ἕνα στυλο καὶ κίττατῃς γελῶντας τὸ Σωκράτη, ποὺ ἔξακολουθοῖσε νὰ χορεῖται... μετὰ ὁ περισσότερη ζωφότητα τώρα... Ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι ἀκούγονταν θόρυθος κ' ὄχλοσος... Ἦταν τὸ πλήθος ποὺ ἐπεφυκῶσισε τὸν Περικλῆ, ὁ ὁποῖος πήγαινε στὸ στάδιο νὰ μιλήσῃ.

Ἡ Ἀσπασία, ὅπως εἶδαμε προηγουμένους, κατοικοῦσε σὲ τὸ ἴδιο σπίτι, μαζί μετὰ τὸν Περικλῆ. Αὐτὸ ἐσκάνῶλιζε βέβαια πολλοὺς Ἀθηναῖους, μιὰ δὲν τολμούσαν νὰ ποὶν τίποτε, γιὰτι, μαζί μετὰ τὴ δόξα τοῦ Περικλέους, μεγάλωνε κ' ἡ ἐκτίμησις, τὴν ὁποία ἔτρεφε ἡ πόλις πρὸς τὴν σύντροφὸ του, τὴν ἐμπνευστρία του, τὴν πολυαγαπημένο του. Ὑπὸ τὴν ἐμπνευστῆ τῆς ὁ δικτάτορ αὐτῶν τῶν δημοκρατιζομένων Ἀθηνῶν ἔκανε ὅλα του τὰ μεγάλα ἔργα. Αὐτὴ τὸν ὄδησε νὰ πραγματοποιησῇ τὸ μεγάλο ὄνειρο τῆς ζωῆς του: νὰ μεταβάλλῃ δηλαδὴ τὰς

Περικλῆς ὁ Σανθιππου

Ἡ Ἀσπασία (Προτομὴ τοῦ Βατικανῶ)

'Αθήνας σε μία πόλι όραιοι, άσώγρητη, θεία... Αύτη προσάλασε κοντά τους τότε το Φειδία κ' αύτη έπρότεινε πρώτη στον Περικλή να πάρη τους θρωαφούς της: Δίηλον—λάφυρα των Περσικών πολέμων, που άνηκαν όχι μόνο στ'αυθνας, αλλά στην 'Ελλάδα ολόκληρη—και να τους διαθέση άποκλειστικώς για την κατασκευή του Παρθενώνος!

Αυτό όμως έγινε άφορηιά να Ξεσπάσει εναντίον του Περικλήως μία τρομερή θύελλα. Ο Θεουκόδιδης, άρχηγός του αντίθετου προς αυτόν κόμματος των άριστοκρατών, επιτιθέτα λαφύρος εναντίον του και δεν διατάζει να διακηρύξη ότι αυτό που πρόκειται να γάνη είναι ζλιότη, γιατί οι θρωαφοί δεν άνηκουν μόνο στ'αυθνας, και προσβολή εναντίον της 'Ελλάδος ολόκληρης! Μά ο Περικλής δεν τον άκούει, άπειθώντας προς το λαό, τον ένθουσιάζει, τον παρασφύει και έτσι το αβάντο μνημείο των αιώνων θ' άρξηση σε λίγο να χτίζεται...

Και τότε, μαζί με την Άσπασία, έμμεταχεται στο Φειδία τη φροντίδα για την οικοδόμησι και το στολισμό του Παρθενώνος. Για μία στιγμή, γύρω από το έργο του, όλοι οι θρόνοι σβίνουν. Όλοι παρακωλύονται το μεγάλο καλλιτέχνη και τους άλλους ισαξίους συναδέλφους του, τους όποιους έχει συγκρατήσει κοντά του, με σεβασμό και άγνοια... Έτσι ο Περικλής άναυγεί έλεειθερα, άν και Ξέρει ότι το κόμμα του Θεουκόδιδη δεν έχει καταθέσει τα όπλα.

Χιλιάδες όργατών δουλεύουν αβάνο στην μέρα. Όλοι οι μεγάλοι, Έλληνες καλλιτέχνες βρίσκονται συγκροτημένοι εκεί και ή ελαχίστη λεπτομέρεια του μεγάλου έργου γίνεται υπό την επίβλεψή τους... Κατά εκατοντάδες τα πλοία διασχίζουν τα πελάγη, φέρνοντας άπ' όλης τις χώρες τα πολύτιμα υλικά, που θα χρειαστούν για τον Παρθενώνα...

Η Άσπασία άνεβαίνει κάθε πρωί στην Άκρόπολι. Μόλις αύτη παρουσιάζεται, καλλιτέχνες κ' όργάτες συνωστίζονται γύρω της, γιατί Ξέρουν πως βρίσκεται σ' έπικοινωνία με τη μεγάλη θεά της Σοφίας, την Άθηνά, της όποιας το τεράστιο άγαλμα πρόκειται να στηθή σε λίγο μπρος στον Παρθενώνα.

Μία μέρα ένας όργάτης πέφτει από την κορυφή του ναού και σοραίζεται κάτω έτοιμοθάνατος. Άμέσως ο Περικλής του δίνει ένα φάρμακο, το όποιο του ύποδεικνύει ή Άσπασία — ή ή Άθηνά, όπως λέει ο ίδιος — και ο όργάτης γίνεται καλά. Τότε ο Περικλής ύψώνει στο ίδιο μέρος, όπου έπεσε ο όργάτης, ένα άγαλμα στην 'Υγεία Άθηνά, έμμεταλλειώμενος το γεγονός αυτό, όπως Ξέρει να έμμεταλλείται κάθε γεγονός στη ζωή του... Δώδεκα χρόνια και δεκα εκατοντομια δραχμών χρειάστηκαν να ν' συμπληρωθή το άνεκτίμητο αυτό έργο, που έπεβλήθη ως μοναδικό θαύμα στους αιώνες... Μά έντωματάς μέσ' στο σκοτάδι, κρυφά, μία τρομερή σκεοφαντία είχε όργανωθή και ή σκεοκρατία άρχισε να βγαίνει μέσ' απ' το ίδιο έργαστήριο του μεγάλου Φειδία.

'Αλλά γι' αυτό θα μιλήσουμε στο προσεχές...

ΤΟΥ ΛΕΩΝΤΟΣ ΤΟΛΣΤΟΗ

Η ΑΜΑΡΤΙΑΣ

(Από τις «Θρησκευτικές Διασκευές»)

Μία μέρα δυο γυναίκες πήγαν σ' ένα γέρο-δοκητή να του πουν τα κριματά τους. Η μία θεωρούσε τον έαυτο της παραστρατημένο από το δόσμο του Θεού. 'Η άλλη πάλι, που σ' όλη της τη ζωή άκολούθησε το θεό νόμο, δεν εύρισκε σε τίποτε να κατηγορήσει τον έαυτο της κ' ήταν ευχαριστημένη.

Ο γέροντας τις ρώτησε και τις δυο για τη ζωή τους. Η μια με δάκρυα στά μάτια όμολόγησε τη μεγάλη άμαρτία της. Και τη θεωρούσε τόσο μεγάλη την άμαρτία της αύτη, που δεν είχε καμμία έλπίδα να συχωρεθή. Η άλλη πάλι ειπε πως δε θυμάται νακανε καμμία ξεχωριστή άμαρτία στη ζωή της...

Τότε ο γέροντας ειπε στην πρώτη:

— Πήγαινε, δούλη του Θεού, Ξεσ' στον αβλόγγο και κούταζε να μού βοηθί μία μεγάλη πέτρα, τόσο μεγάλη, που μόλις να μπωθίς να τη σηρώσεις, Πάρτην και φέρε μού την έδω... Κ' έσύ—ειπε πάλι σ' εκείνη που δε θυμόταν να-χρη κάμει μεγάλες άμαρτίες στη ζωή της—φέρε μου έπίσης όσες πέτρες μπορείς να βαστάξης, αλλά μονάχα μικρές.

'Η γυναίκες πήγαν κ' έκαναν όπως τις διέταξε ο γέροντας. Η μία κουβάλησε μία μεγάλη πέτρα, ή άλλη ένα σωμά γεμάτο μικρά λιθάκια.

Ο γέροντας Ξέζετασε τότε τις πέτρες κ' ειπε στις δυο γυναίκες:

— Πηγαίνετε τες πίσω και βάλετε τες στις ίδιες θέσεις, απ' όπου τις πήρατε. Όταν τις βάλετε έλατε πάλι κοντά μου.

— Αυτό ειπε όλο; ειπαν ή δυο γυναίκες κ' έφεραν να βάλουν τις πέτρες στις θέσεις τους.

Ο γέρο-δοκητής δεν έβγαλε μιλάδι. Τις άφρισε να κώμουν πρώτα όπως τους ειπε. Κάθησε λοιπόν σε μία άκρη και τις περιμένει...

Μόλις βγήκε στην αβλόγηρη ή πρώτη γυναίκα βοήκε εύκολα τη θεσί που ειχε πάρει την πέτρα και την έβαλε όπως ήταν στη θέση της. 'Η άλλη όμως δε μπορούσε να θυμηθή από ποιά θεσί ειχε πάρει το κάθε λιθάρι, κ' έτσι, μη μπορώντας να τ'α βγάλι πέτρα, γύρισε πίσω

στο γέροντα με το σωμά γεμάτο.

Μόλις την ειδε ο γέρο-δοκητής χαμογέλασε με καλωσύνη και ειπε τα σωμά αυτά λόγια:

— Το ίδιο πούδμε με τις πέτρες, συμβαίνει και με τις άμαρτίες. Γύρισε ύστερα στην πρώτη γυναίκα και της ειπε:

— Έσύ εύκολα έβαλες τη μεγάλη και βαρειά πέτρα στη θεσί που ήταν πριν, γιατί θυμόσουν από πού την πήρες. Έσύ όμως, ειπε κατόπιν στη δεύτερη γυναίκα, δεν μπορέσες να βάλις τα λιθάκια στη θεσί τους, γιατί δεν θυμόσουν από πού τα πήρες, έτσι μικρά και πολλά που ήταν. Το ίδιο, όπως σ'ας ειπα, συμβαίνει και με τις άμαρτίες. Έσύ, ή πρώτη, θυμόσουν την άμαρτία σου, ύπεφερες γι' αύτην τις προσβολές των ανθρώπων και της συνειδήσεώς σου, ταπεινώθηκες και γι' αυτό τώρα εισαι συχωρεμένη. Το βάρος της άμαρτίας έφριγε από πάνω σου... Έσύ πάλι — συνέχισε ο γέροντας γυρίζοντας στη γυναίκα που έφερε πίσω τις μικρές πέτρες — κώμουντας μικρές άμαρτίες, δεν τις θυμόσουν, δεν μετανοούσες γι' αυτές, συνήθισες να Ξής άμαρτανοντας, κ' άντι να βλέπις τις δικές σου τις άμαρτίες, έβλεπες και κατέκρινες τις άμαρτίες των άλλων, αυξάνοντας έτσι όλοένα και πού πολύ τα κριματά σου... Αύτη ειπε, κόρη μου, ή αλήθεια... Όλοι ειμαστε άμαρτωλοί και όλοι θέ χυθούμε, άν δεν μετανοήσουμε!...

ΛΕΩΝ ΤΟΛΣΤΟΗ

Η ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΧΩΡΕΣ

Σύμφωνα με μία στατιστική, κατά τα τελευταία χρόνια ζούσαν στη Βουλγαρία 3833 εκατοντοίτες, στην Ρουμανία 1074, στη Σερβία 573, στην 'Ισπανία 410, στη Γαλλία 218, στην 'Ιταλία 197, στην Άγγλία 92, στη Ρωσία 89, στη Γερμανία 76, στη Νορβηγία 23, στη Σουηδία 10 και στο Βέλγιο 5.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

ΤΙ ΠΡΩΤΙΜΑ Ο ΚΛΕΜΑΝΣΩ

Κατά τη διάρκεια κάποιας κυβερνητικής κρίσεως στη Γαλλία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέθεσε στον Σαρριέν το σχηματισμό του νέου Υπουργείου.

Ο Σαρριέν έσπευσε τότε να καλέση επρός σύσκεψιν» τους φίλους του, μεταξύ των όποιων και τον Κλεμανσώ.

Όταν ο Τίγρις έφτασε στο σπίτι του έπιδόξου πρωθυπουργού, τον βοήκε μέσα στο ιδιαίτερο γραφείο του, περιστοιχισμένο από όλους σχεδόν τους ύποψηφίους ύπουργούς του, που έκάντιζαν κ' έπαιναν διάφορα ποιά.

— Τι θα πάρης, Κλεμανσώ; τον ρώτησε τότε ο οικοδεσπότης, δείχνοντάς του διάφορα λικφ.

— Τό... των Έσωτερικών!... άπάντησε ο Τίγρις, καθήμενος άπαθώς στην πολυθρόνα του.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

"Αν ένας άνδρωπος χάση μία γυναίκα κ' ένα λεπτό, περισσότερο πρέπει να λυπάται για το λεπτό παρά για την γυναίκα.

(Άγγλική)

"Ενας άνδρας από άγχρο άξίζει όσο μία γυναίκα από μάλμα.

(Γαλλική)

Το καλύτερο είναι να μίην έχης καθόλου γυναίκα. Το λιγότερο κακό είναι ναχης καλή γυναίκα.

(Σκωτική)

Μονάχα δυο καλές γυναίκες ύπηρχαν στον κόσμο. 'Αλλά κ' απ' αυτές ή μία πέθανε κ' ή άλλη εινε άδύνατο να βρεθή.

(Γερμανική)

Τη γυναίκα και το μαχαίρι μόνο από μακρτά να τ'α κούτας.

(Περσική)

Γυναίκα...ίσουν ζήμα!

(Ιταλική)

